

Útbúgving og samfelag

Hetta er heitið á einum fundar- og mentunnarvikuskifti, ið Meginfelag Føroyskra Studenta skipar fyri í Norðurlandahúsinum 14.-16. august.

MFS skipar fyri hesum tiltaki í samband við at felagið er 25 ár í ár.

Ætlanin við tiltakinum er at fáa í lag kjak um framtíðar útbúgvingarviðurskifti.

Tiltakið umfatar fundir um ymisk evni innan útbúgving, eitt filmskvöld og eitt tónleikakvöld, ein pallborðsfundur og eina framsýning.

Framsýningin, tónleikakvöldið og pallborðsfundurin eru almenn, meðan hinir fundirnir og filmskvöldið eru fyri útbúgvandi burturav. Við útbúgvandi meinast limir í MFS og limir í Landsfelag Føroyinga í Útbúgving, LFÚ.

Meginfelag Føroyskra Studenta er fakfelagið hjá teimum, ið útbúgva seg á Fróðskaparsetrinum og úttanlanda.

Felagið varð stovnað í Keypmannahavn 31. januar 1962, og er sostatt 25 ár í ár.

Í staðin fyri at hava eitt vanligt jubuleumshald, varð avgjørt at skipa fyri einum vikuskiftistiltaki um útbúgvingarviðurskifti.

Hetta fer fram sum eitt fundar- og mentunnarvikuskifti í Norðurlandahúsinum 14.-16. august.

Tiltakið er lagt í Føroyum av tí at limir felagsins eru spjaddir í nógv lond, men sum oftast leita sær heim um summarið. Og við at leggja tiltakið í Føroyum gerst eisini høvi hjá øðrum útbúgvandi og hjá politikarum og almenningi at vera við.

BYTT Í TVEIR PARTAR

Tiltakið er bytt í tveir partar. Annar parturin er fyri útbúgvandi burturav, og hin parturin er fyri bæði útbúgvandi og fyri almenninum.

Tiltøkini fyri tey útbúgvandi eru tryggjar fundir: um føroyska útbúgving, ábyrgd hjá ávikavist samfelagi og útbúgvandi, og útbúgvingarløn. Umframt eitt filmskvöld.

Tiltøkini, sum eru fyri

bæði útbúgvandi og almennin, eru ein pallborðsfundur undir heitinum »Útbúgving og samfelag«, eitt konsertkvöld og ein framsýning.

Vit skulu her stutt greiða frá innihaldinum í ymsu partunum av tiltakinum:

ÚTBÚGVING TIL FØROYSKA SAMFELAGIÐ

Útbúgving kemur í framtíðini at gerast ein enn meira tyðandi tættur av samfelagsmenningini. Men hvørjar útbúgvingar hava vit brúk fyri, og hvussu skulu fólk fáa hesar útbúgvingar.

Sum nú er, nýðast nógv úttanlanda at útbúgva seg. Men ikki er vist, at allar hesar útbúgvingar eru lagaðar til føroyska samfelagið.

Í samband við at Fróðskaparsetrið verður útbýgt, eiga føroysk lesandi úttanlanda at kunna fáa hjálp og vegleiðing til serføroyskar uppgávur, ella at kunna taka ein part av útbúgving síni á Fróðskaparsetrinum í seinna enda av lesnaðinum.

Eisini er tað ein spurningur, um tað altíð er rætt at fara til Danmarkar at útbúgva seg. Onnur lond eru, sum samfelagsliga ella vinnuliga hava meira til felags við okkum.

Við at fara úttanlands fáa føroyingar ein størri sjónarring og fáa kanska nakað heim við, ið tørvur er á í føroyska samfelagnum.

Hinvegin kann ein seta spurnartekin við hvussu gott tað er fyri føroyska samfelagið, at so stórt tal av fólki er burtur í teirra ungu árum.

Og er tað rættvist, at fólk nýðast í útleigd fyri at tryggja samfelagnum neyðuga útbúna fólkið?

Men um vit so aftur hyggja at útbúgvingarmøguleikunum í Føroyum, eru tað so tær røttu útbúgvingarnar, ið vit hava, ella hava vit bert yvirtikið danskar útbúgvingar og lagt tær í Føroyum?

SOSIALA ÁBYRGDIN

Sum nú er, fáa útbúgvandi ein ávisan útbúgvingarstyrk, men er hann lágur og nýðast útbúgvandi tí eisini at taka lán og at arbeiða annaðhvørt í summarfrítíðini ella við síðuna av lesnaðinum. Her átti samfelagið at tryggja eitt rimuligt tilverugrundarlag hjá útbúgvandi.

Ringt er hjá útbúgvandi at finna sær bústað,

og tá hetta eydnast, er ofta talan um vánaligar og dýrar bústaðir. Tað átti at verði ein samfelagsuppgáva at fingið nóg stórt tal av góðum og ódýrum bústaðum til vega.

Eisini útbúgvandi við børnum eiga at verða tryggjað rimulig kor, bæði fíggjarliga, og viðvíkjandi bústaðum og barnansing.

Viðurskiptini hjá teimum, sum beint eru liðug við eina útbúgving, eru eisini út av lagi vánalig. Serstakliga hjá teimum, ið hava útbúgvio seg úttanlanda og nú skulu flyta heim. Her er tilboðið dýr- ar og vánaligar kjallaraíbúðir og tørvandi barnansing. At skula stovna familju ella seta búgv undir hesum viðurskiptum, kanska enn tá við stórar lestraraskuld, er trupult. Hetta mátti kunna verði loyst í einum so framkomnum og ríkum samfelag sum tí føroyska.

SAMFELAGSLIGA ÁBYRGDIN

Tað týskist sum um stóran partur av tí politiska arbeiðinum og tí privata fyrirkastseminum gongur meira út uppá at fylla egnu bjólgar sínar, heldur enn at tryggja føroyska tilverugrundarlagið í framtíðini.

Spekulation í rentufrádráttar og avskrivingsmøguleikum og stuðulsskipanum og í sethúsum og jørd uppá kostnað av samfelagsáhugamálum er nakað, ið ungdomurin als ikki hevur áhuga í fer fram. Tí tað er ungdomurin, ið verður við sviðið soð. Og tað er eisini ungdomurin, sum í framtíðini skal arbeiða fyri at vinna tapið innaftur.

Men ungdomur og útbúgvandi hava litla og onga ávirkan á føroyska samfelagið sum nú er.

Hóast tað eydnast at fáa valrættaraldurin settan niður í 18 ár, er ungdomurin ikki enn sloppin frammat í politiska livinum.

Og framvegis missa tey sum fara úttanlands at útbúgva seg, atkvøðrættin til lögtingsvalið.

Her átti at verði skeitt eftir grønlendsku vallógini, ið gevur útbúgvandi úttanlanda sama rætt sum grønlendingar heima.

ÚTBÚGVINGARLØN

Fyrr kundu heilt ung fólk fara í vinnu, vinna pening, fáa sær maka og børn og seta búgv.

So hvørt sum krøvini til útbúgvingarstøðið vaksa, nýðist ein størri og størri partur av fólkinum at útbúgva seg langt upp í vaksnan aldur.

Hetta ber í sær, at ungdomsins partur av inntøkunum í samfelagnum minkar ár undan ári. Og ávirkar hetta mogleika teirra fyri at ognar sær lut í samfelagsvirðinum og fyri at fáa familju og uppála børn undir sømuligum korum.

Spurningurin er, um tíðin ikki er komin til at fáa í lag eina nýhugsan, tá tað snýr seg um inn- tækgundarlagið hjá ungdominum.

A stevnuni ætla vit at taka hetta upp til viðgerðar og m.a. kansa mogleikarnar fyri at seta í verk beinleiðis útbúgvingarløn.

Hetta vildi eisini gjørt tað møgilegt hjá fólki, ið hava verið nøkur ár í vinnu, at fara undir eina útbúgving úttan at nýðast at fara frá hús og heimi.

Tilmelding til tiltakið

Tey í útbúgving, sum hava hug at vera við í tiltakinum, kunnu venda sær til adressuna:

MFS c/o LFÚ
Dr. Jacobsensg. 16
100 Tórshavn
tlf. 15015
hvønn dag
kl. 16-19

(við útbúgvandi meinast limir í LFÚ, limir í MFS, og tey, sum fara undir útbúgving til heystar)

MFS 25 ÁR
1962-1987

Meginfelag Føroyskra Studenta

Fundar- og mentunnarvikuskifti
Útbúgving og samfelag
14.-16. august í Norðurlandahúsinum

SKRÁ

Fríggjadagin 14. august

kl. 18-21 Fundur:
Útbúgving til føroyska samfelagið (fyri útbúgvandi)
kl. 21-23 Filmskvöld (fyri útbúgvandi)

Leygardagin 15. august

kl. 10-13 Fundur:
Ábyrgdin hjá samfelagnum móttvegis útbúgvandi — og ábyrgdin hjá útbúgvandi móttvegis samfelagnum (fyri útbúgvandi)
kl. 14-17 Fundur:
Útbúgvingarløn (fyri útbúgvandi)
kl. 10-18 Framsýning (fyri almenninum)
kl. 20-23 Konsertkvöld (fyri almenninum)

Sunnudagur 16. august

kl. 14-17 Almennur pallborðsfundur
Útbúgving og samfelag (fyri almenninum)
kl. 14-18 Framsýning (fyri almenninum)

MFS 25 ÁR
1962-1987

Meginfelag Føroyskra Studenta

Fundar- og mentunnarvikuskifti
Útbúgving og samfelag
14.-16. august í Norðurlandahúsinum

Til fólk í útbúgving

Kundi tú hugsað tær at verið við til at lagt lunnar undir framtíðar føroyskan útbúgvingarpolitikk?

So hevur tú mogleikan nú!

MFS fyllir 25 ár í ár, og í hesum sambandi skipa vit fyri einari stevnu um útbúgving og samfelag. Stevnan, sum umfatar bæði fundar- og mentunnartílk, verður í Norðurlandahúsinum í vikuskiftinum frá 14. til 16. august.

Fundarevnið er: Útbúgving til føroyska samfelagið Ábyrgdin hjá samfelagnum móttvegis útbúgvandi — og ábyrgdin hjá útbúgvandi móttvegis samfelagnum. Útbúgvingarløn.

Eisini eru mentunnarlig tiltek, so sum filmskvöld, tónleikakvöld, umframt framsýning.

Stevnan endar við einum almennum pallborðsdráskifti.

Øli í útbúgving kunnu vera við, ikki bert MFS-limr, men eisini limir í LFÚ, og tey sum ætla sær í útbúgving til heystar.

Hevur tú hug at vera við, so skriva til ella vend tær til

MFS c/o LFÚ
Dr. Jacobsensgøta 16
100 Tórshavn
telefon 15015 kl. 16-19